

Et godt samarbejde **STYRKER MUSIKLIVET** i kommunen

Interview HANNE KRAGELUND

HANNE KRAGELUND UNDERVISER I MUSIK OG HISTORIE OG ER PÆDAGOGISK LEDER PÅ FAVRSKOV GYMNASIUM. GYMNASIET HAR I EN DEL ÅR SAMARBEJDET MED FAVRSKOV MUSIKSKOLE OG GRUNDSKOLERNE I KOMMUNEN OM MUSIK-UNDERVISNING. SAMARBEJDET HAR BLANDT ANDET FOKUS PÅ AT STYRKE REKRUTTERINGEN TIL MUSIK PÅ GYMNASIET, SAMTIDIG MED AT DER OGSÅ KOMMER ØGET FOKUS PÅ MUSIKUNDERVISNINGEN I AL ALMINDELIGHED. HANNE KRAGELUND FORTÆLLER HER NÆRMERE OM DETTE SAMARBEJDE, DER ER TIL GAVN FOR ALLE PARTER.

Steen Lembcke og Erik Lyhne
Fotos: Karin Jensen

Hvordan blev samarbejdet mellem Favrskov Gymnasium og Favrskov Musikskole etableret?

Samarbejdet har eksisteret i mange år, men blev intensiveret det første og heldigvis eneste år, hvor vi ikke kunne oprette vores musik A-studieretning, fordi der ikke var et tilstrækkeligt antal elever, som havde valgt den. Vi har førhen oplevet et skiftende antal af elever på denne studieretning, men lige dette år kunne vi ikke etablere et musikhold på A-niveau. Det fik os til at handle, og vi etablerede et møde med Favrskov Musikskoles leder Mette Sandahl Sørensen for at drøfte, hvilke muligheder vi havde for et øget samarbejde. Musikskolen stod i en tilsvarende problemstilling: Der er en tendens til, at mange elever stopper på musikskolen, når de bliver 13-14 år, og at elever, som bliver fastholdt ind i teenageårene, stopper i musikskolen, når de begynder på gymnasiet. Dette møde blev indledning til samarbejdet "Musikboost", som skulle medvirke til, at musikskolen kunne fastholde deres elever, og at gymnasiet kunne rekruttere kommende musikelever. Musikboost er et musikundervisningsforløb, hvor vores musikelever undervises af Linn Kruse Kristiansen fra

Favrskov Musikskole en gang ugentligt fem gange à 25 minutter i vores musiklokaler i løbet af skoledagen. Forløbet kører to-tre gange i løbet af et skoleår, så alle interesserede elever kan få mulighed for at deltage. Eleverne har en egenbetaling på 600 kr. for Musikboost-forløbet, og resten af udgifterne afholdes af Favrskov Musikskole og Favrskov Gymnasium. Inden vi kører forløbet, laver vi et forarbejde for at øge interessen. Her kommer Linn fra Favrskov Musikskole op på gymnasiet og præsenterer Musikboost-forløbet for alle musikhold. Musikeleverne arbejder tre ad gangen med Linn i 10 min., hvor hun viser eksempler på undervisning i sang, musikteori og klaver, som er de discipliner, vi tilbyder i Musikboost indtil videre. Musikskolen og vi arbejder på fra næste år at udvide tilbuddet til også at omfatte sammenspil, hvor eleverne kan vælge mellem guitar, bas og trommer.

Har I andre samarbejder, som øger kendskabet til gymnasiet og musikskolen for jeres respektive elever?

Ja, vi har forskellige arrangementer, hvor eleverne bliver mere bekendt med både gymnasiet og musikskolen. For

HANNE KRAGELUND ER
CAND.MAG. I MUSIK OG
HISTORIE FRA ÅRHUS
UNIVERSITET.

HAR VÆRET ANSAT PÅ
FAVRSKOV GYMNASIUM
SIDEN 2002 OG SOM
PÆDAGOGISK LEDER
SIDEN 2009.

HANNE HAR TIDLIGERE
VÆRET ANSAT PÅ HER-
NING GYMNASIUM OG PÅ
AARHUS KATEDRALSKOLE
SAMT SOM MUSIK-
SKOLELÆRER I KLAS-
SISK SANG PÅ MUSIK-
SKOLERNE I RANDERS OG
HERNING.

HANNE ER SOPRAN
I OG FORMAND FOR
VOKALENSEMBLET GAIA.

3.G-ELEVER UNDERVISER
1.G-ELEVER

eksempel deltager Favrskov Kommune i den landsdækkende "Spil Dansk-uge", hvor både musikskolen og vi via kommunens Kulturelt Samvirke får mulighed for at afholde arrangementer, som er særligt henvendt til unge. Her inviterer vi hinandens elever til vores arrangementer, så musikskolens ældste elever medvirker i gymnasiets workshops, mens gymnasiets elever deltager i musikskolens arrangementer. Det resulterer i, at musikskolens elever deltager i arrangementer hos os på Favrskov Gymnasium, ligesom vores elever deltager på musikskolen. Det er guld værd, at vi som gymnasium kan åbne op over for lokalsamfundet, fordi musik som undervisningsfag let kan risikere at gå hen og være et lukket rum. For eksempel inviterer vi også musikskolens ældste elever og Hadsten Skoles ældste klasser til vores musicals og sørger på den måde for, at Favrskov Gymnasium sætter sig spor hos dem og er det første og naturlige valg, når de engang skal vælge gymnasium.

SAMARBEJDE MED FOLKESKOLEN

Hvordan samarbejder I med folkeskolen?

Vi kører f.eks. projektet "FG ruller", som er et tilbud til alle vores elever om faglig fordybelse med et pædagogisk sigte. "FG" står for Favrskov Gymnasium, og "ruller" har vi valgt at bruge, fordi det er vores elever, der bevæger sig ud på grundskolerne i vores optageområde for at undervise eleverne her i selvvalgte emner. Vi har tilsvarende projekter,

hvor folkeskolernes elever kommer op til os for at modtage undervisning af vores elever. Tilbuddet i musik har de sidste år været målrettet valgfagselever, som kommer til os en dag og bliver undervist både af vores musikelever og af os lærere i musikteori, musikhistorie/-forståelse og ikke mindst sammenspil. Det er en win-win-situation, hvor vores elever bliver fagligt skarpere igennem selv at undervise, samtidigt med at folkeskoleeleverne får en sjov dag med et ordentligt skud musik hos os. På den måde bliver folkeskoleeleverne trygge ved gymnasiet. Og det er en effektiv måde at få skærpet interessen for musikundervisningen på.

Hvorfor er det vigtigt at vise folkeskoleelever, hvad I kan tilbyde dem?

Situationen har ændret sig lidt på grund af Region Midtjyllands kapacitetsfastsættelse i optageområde Øst; men generelt er vi langt hen ad vejen vores optageområdes elevers første valg som ungdomsuddannelse. Dog har vi været bekymret, fordi nogle af vores potentielle musikelever tiltrækkes af Århusgymnasierne, fordi vores gymnasium ligger så tæt på Århus. Det er supervigtigt, at vores tilbud er synlige for de kommende gymnasieelever. Det år, hvor vi ikke kunne oprette vores musik A-studieretning, var til dels, fordi vi ikke havde formået at vise de kommende elever, hvad vi egentlig kunne tilbyde. Derfor er det vigtigt at have et godt samarbejde med folkeskolerne.

3.G-ELEVER UNDERVISER 1.G-ELEVER

Hvordan har den nye gymnasiereform påvirket musikrekrutteringen på gymnasierne?

Det har uden tvivl haft en stor påvirkning. I år har vi tre MuA-hold (et på hver årgang) i studieretning med engelsk, fransk eller matematik med i alt 65 elever. Her virker reformen til musiks fordel, fordi faget kan indgå i en studieretning. På negativsiden betyder den generelle begrænsning af fag, som overhovedet kan indgå i en studieretning, at der er rift om eleverne til valgfagene, som hos os alle ligger i 3.g. Derfor er der hvert år fag, som ikke oprettes, fordi der ikke er tilstrækkeligt med elever, som har valgt faget det år. Det har f.eks. ramt musikB-niveau i år.

VIGTIGT AT HOLDE FAST I MUSIKKEN

Hvordan tror du, folkeskolernes præsentation og prioritering af musik påvirker elevernes valgfagsønsker i gymnasiet?

Det har en stor betydning, fordi mange elever ikke nødvendigvis ved, hvad undervisning i musik er, fordi de kun kender det fra undervisningen i de små klasser. Når de så begynder på gymnasiet, er musik kun et fag i rækken, og hvis ikke de er sporet hen imod musik, vælger de lige så gerne et helt ukendt valgfag fremfor musik. Jeg tror dog, at det øgede fokus på musik i udskolingen og introduktionen til musik som et eksamensfag vil øge antallet af elever, som viser interesse i musik. Det er vigtigt, at der bliver holdt fast i musikken fra 7. klasse og op, så eleverne har mulighed for

at holde fast i deres musikalske interesser. I vores optageområde har vi skoler, som har oprettet musik som valgfag i udskolingen; men det sker også, at musik udskiftes med andre vigtige fag såsom sundhed og ernæring.

Hvad betyder det, at du både er musiklærer og med i ledelsen?

Jeg tror, det er vigtigt, fordi det betyder, at jeg har en automatisk bevågenhed på musikafdelingen på gymnasiet hele tiden, og der dermed er kort latenstid, fra et problem opstår, til det er løst, eller fra en ide opstår til den er præsenteret for ledelsen. Vi sørger for, at flere kolleger, og ikke kun ledelsen, har den direkte kontakt til vores forskellige samarbejdspartnere.

Vi kan på gymnasierne ikke bestemme, hvor eleverne søger hen, men vi kan påvirke dem, og vi kæmper om dem. Derfor er det generelt vigtigt for musikfaggrupperne på gymnasierne, at ens gymnasium er synlig i så mange musiksammenhænge som muligt, hvilket mange gymnasier er opmærksomme på.

MUSIK, EN NATURLIG DEL AF SKOLELIVET

Hvor vigtigt er det, at ledelsen på et gymnasium prioriterer musik?

Det er simpelthen sådan, at hvis der ikke er tradition for et musikliv og en vilje til eller en insisteren på at få musik til at være en naturlig del af skolelivet på et gymnasium, så er

musik som fag så godt som ikke eksisterende. Fordi vi på Favrskov Gymnasium bestræber os på at tilbyde en bred vifte af faglige muligheder for vores elever, så prioriterer vi naturligvis også musikken. De tiltag og den struktur, vi har omkring musik, er kun mulig, fordi vi har en ledelse, som er engageret i vores projekter. Gymnasieforløbet begynder med et grundforløb, som strækker sig hen til slutoktober i 1.g. Først herefter vælger eleverne studieretning. Vi prioriterer at begynde undervisningen i obligatorisk kunstnerisk fag, hvor eleverne kan vælge mellem mediefag, drama, design og arkitektur, billedkunst og musik tidligt i grundforløbet, så eleverne har mødt musikundervisningen, før de skal vælge studieretningsfag. Vi har fem musiklærere ansat til relativt få elever, hvilket giver os en stor faglig kapacitet, og derfor kan vi gøre noget ekstra, når der er brug for det. Hvis man kun er en musiklærer på et gymnasium, er det så godt som umuligt at nå både den formelle undervisning og det ekstra ryk, som giver en god musikkultur på hele skolen – som for eksempel at få eleverne til at spille til en morgensamling eller afholde en koncert.

Hvordan sørger I for, at eleverne bevarer interessen for musik på den lange bane?

Generelt har vi mest fokus på, at eleverne skal dyrke det, de kan og vil, mens de er hos os. Vi har mange

forskellige elever, som skal tilbydes mange forskellige muligheder. Vi har ikke et særligt fokus på, hvordan eleverne kan udvikle sig med musik professionelt. Dog tror jeg, det kunne være en god idé at bruge nogle af vores skoleblokke (lektioner i skemaet uden faglig undervisning, som bruges til lektiecafe, skolekulturelle arrangementer, klasseaktiviteter, osv.) til folk, som arbejder inden for musik på den ene eller anden måde, så de kan vise vores elever, hvilke muligheder der er. Det kunne både være musikere, lærere, podcastere, for at vise, at musik kan være udgangspunkt for arbejdslivet på mange måder.

Hvordan fungerer den uformelle musikudøvelse af eleverne på gymnasiet?

Vi sørger for at facilitere et godt musikmiljø på skolen ved at lade musiklokalerne stå ulåste, så de altid er tilgængelige i skolens åbningstid. Derudover arbejder jeg på skolen det meste af dagen; så når eleverne mangler noget, kan de let hive fat i mig. Vi lader også vores elever i 3.g undervise vores elever i 1.g, selvom det på grund af corona desværre ikke er muligt for tiden. Corona har også resulteret i, at der er nogle andre restriktioner end normalt med hensyn til musiklokalerne; men der har eleverne heldigvis været gode til at arbejde inden for de nye rammer.

FOTO PÅ MODSTÅENDE SIDE:
FRA MUSICALEN "WE'RE ALL ANDY-VIDUALS"

MUSICAL HVERT TREDJE ÅR

Hvordan har corona-pandemien ramt jer ift. musikalsk samvær og sammenspil?

Vi var heldige lige at få vores musical – som vi laver hvert tredje år – med før nedlukningen i marts sidste år, og derfor fik corona heldigvis ikke nedlagt den. Til gengæld savner vi andre arrangementer, såsom vores fredag eftermiddage, hvor musikeleverne mødes på tværs f.eks. i forbindelse med skolens fredagscafé, som bliver afholdt omkring fire gange på et skoleår. Her havde eleverne en unik mulighed for at spille for og med hinanden, og det kan vi selvfølgelig ikke gøre for øjeblikket. I det hele taget er den skolekultur, som vi er vant til, og som drejer sig om fællesskabet, meget begrænset lige nu.

Hvilket samarbejde har I med andre undervisningsinstitutioner, såsom fx musikefterskoler og andre gymnasier?

Vi har ikke noget direkte samarbejde med musikefterskolerne; men der er ingen tvivl om, at vi får mange af vores musikelever herfra. Når det kommer til samarbejde om musik mellem gymnasierne, er en vigtig del de uformelle samtaler med andre musiklærere omkring ideer og projekter, f.eks. i vores facebookgruppe. Jeg tror faktisk også, at de fleste gymnasielærere, som underviser i musik, er medlem af Gymnasieskolernes Musiklærerforening, som gør et stort og godt stykke arbejde i forhold til udveksling af undervisningsideer, kontakter til musiklivet osv. Desuden deltager vi i Operation Syng, hvor vores musikelever får mulighed for at synge sammen med 400-500 musikelever fra andre gymnasier i Østjylland en hel dag. Vi er partnerskabsskole med Den jyske Opera, som en gang årligt laver et undervisningsforløb for vores elever, som efterfølgende er i Musikhuset for at se en operaforestilling. Det er virkelig et privilegium.

Men det lokale samarbejde med Favrskov Musikskole og grundskolerne i kommunen har vi et helt særligt fokus på.

Nyt for indskolingen

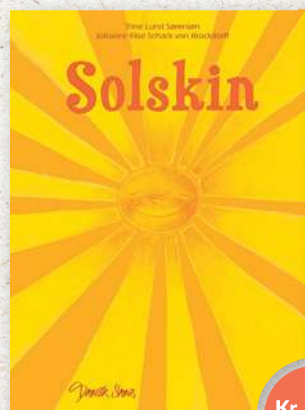
VERS ARTIG

af Jan Hilmar

Har du brug for navnesange, morgensange, bevægelsessange og rytmeøvelser? Vers artig – 16 nye sange til at starte timen med og aktiviteter til at følge op med.

Målgruppe: 0.-4. klasse
ISBN 978-87-7178-147-2

Kr. 136,-
(170,-)

Solskin

af Trine Lund Sørensen og
Johanne Elise Schack von Brockdorff

12 sange om at være barn, være til og være venner suppleret med didaktiserede materialer klar til brug.

Målgruppe: 0.-6. klasse
ISBN 978-87-7178-137-3

Kr. 168,-
(210,-)

Skab dig

af Manner Peschcke-Kædt og
Kirsten Juul Seidenfaden

Skabende processer i praksis. 16 sange og et væld af 'skabslege' og idéer til, hvordan man kan komponere, improvisere samt udvikle bevægelser, rim og rytmer.

Målgruppe: 0.-4. klasse
ISBN 978-87-7178-046-8

Kr. 224,-
(280)

DANSK SANG

dansksang.dk